

Jälle tuli teisipäev ja waata, Eua-Mats tuli laa. Waene Mats, pidi sel päawal küsijatele palju kostma! Jah, igauks küsis: „Eua-Mats, kus sa olid? miks sa ei tulnud?“ Aga Eua-Mats ei tahtnud palju rääkida, ei öölnud muud, kui: „olin kotu ära matustel! Ommeti pidi ta laupmehe prõual weneulitsal laiemalt jutustama. See küsis: „keda matsid?“ — „Matsin õe, armas prõua!“ — „Kus teda maeti ja kes sinu õde oli? kuulas teine. Mats wastas: õde oli enne rätsepa M. juures Haapsalus majapidajaks, siis oli tema emandaks, pärast sai leseks, aga suri pea mehe järel ära ja nüüd käisin teda matmas.“ „Kallilene! hüüdis nüüd prõua, see oli sinu õde, sina ta wend, juba sest olen kuulnud: siis sina wist oled pärinud 3000 rubla, mis rätsep M. järeljätanud!“ „Jah, anns prõua, nõnda mulle räägiti!“ kostis Mats. „Aga heidekene! imeteles prõua: Kadrina, An, Anu — tüdrukud! kas seda sugust asja olete ilmas kuulnud? 3000 rubla pärinud ja müüb weel luude! Mats tule tupa, herra peab ullu tempu laa kuulma!“ „Ei, pai prõua, aeg lasin! aga kas nädala pärast jälle luude tarwis? küsis Mats ja pidi minema. Prõua ei wastanud, hüüdis aga ifa oma „heldefesed ja kallifesed“ ja saatis Matsi pool wägise tupa minema. Herra tuli sel ajal ja Mats pidi oma õnne-lugu rääkima. Ta tegi seda lühidalt nõnda: „Minu õde teenis meie mõisas, aga kui mõisa-wanemad saksa-maale läksid, andsid õele teenistuse-passi.

Sellega teenis ta mitmes lohas, pärast läinud laa Peterburgi linna ja senna jäänud laua aega. Siis tema saksad läinud Haapsalusse ujuma ja wõtnud õe oma laasa, aga sügise õde enam läinud tagasi waid leidnud koha Haapsalus. Nüüd kolm kuud teed kuulsin, et rätsep M. wõtnud teda emandaks ja üleminewal pühapäewal tulid äkitselt sõnumed, et rätsep surnud ja õde suremas; kui tahaksin weel näha, peaksin kiireste senna tulema. Wiibimata läksin, õde elas, aga saime rääkinud sõna loks, siis heitis hinge. Matsin teda ilusaste maha ja tulin siis aga ära, oli muidugi palju aega wiidetud!“ — „Kallilene! hüüdis jälle prõua, — on see aja-wiitmine, kui inimene saab 3000 rubla? Ja kas sa siis ifa weel jääd Eua-meistriks?“ „Ega raha ole weel käes, kes teab, kas saangi! on minu sugusele wääga palju! kostis mees; aga öeldi küll Haapsalus, et mina olen pärija. Olgu mis on, nüüd weel müün luude ja kui ma raha ei saa, jään ilma häbita Eua-Matsiks, ei ma ole lua-tegemisest tüdinud. Kui raha saan, noh siis selle ammeti annan teise waesema läte, ja Jumal andfu teisele sedasama õnne, mis mul olnud! Mina siis jään talupojaks, sest ma olen ifa arwanud: kui ma ei oleks Eua-Mats, siis tahaksin olla peremees Mats. Tuleb aeg ja raha, siis tuleb laa nõu!“ „Oh Mats, ütles prõua nüüd, seda ma ei mõista, raha on peaaegu sinu käes ja läid ommeti jääme rie seljas wangre ees. Nüüd sul peaks enam rõõmu olema ja teine lusti pidu teise